

CZĘŚĆ I. ROZUMIENIE ZE SŁUCHU

..... / 10 p.

Proszę wysłuchać dwa razy tekstu i zaznaczyć, czy poniższe zdania są prawdziwe (P), czy fałszywe (F).

	Biografia niepokorna – Marek Hłasko	P	F
0.	Marek Hłasko był wybitnym polskim prozaikiem.	X	
1.	Hłasko tworzył w latach 30 – tych dwudziestego wieku.		
2.	Jako dziecko miał problemy rodzinne.		
3.	W szkole miał wielu przyjaciół wśród kolegów i nauczycieli.		
4.	Hłasko nie miał średniego wykształcenia.		
5.	W latach 50-tych był w Polsce cenionym pisarzem, a jego opowiadania wchodziły na ekrany kin.		
6.	Po wyjeździe do Paryża ówczesne polskie władze nie chciały, by Hłasko wrócił do Polski.		
7.	Hłasko prowadził w Paryżu spokojne, oszczędne życie.		
8.	Swoją żonę, Sonię Ziemann poznał w Izraelu.		
9.	W Stanach Zjednoczonych Hłasko nauczył się latać samolotem.		
10.	Hłasko zmarł śmiercią naturalną.		

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
P										

CZĘŚĆ II. GRAMATYKA, LEKSYKA I FRAZEOLOGIA / 30 p.**Zadanie 1**

Proszę uzupełnić luki w zdaniach odpowiednimi formami słów podanych w nawiasach. Proszę zdecydować, czy wystąpią w liczbie pojedynczej czy mnogiej.

..... / 5 p. (10 x 0,5 p.)

Czy można przeżyć w ... *świecie*... (świat)⁰, który dzięki (Internet)¹ staje się

..... (globalna wioska)^{2;3}, bez korzystania z

..... (poczta elektroniczna)^{4;5} ? Zdecydowanie nie ! Oprócz

..... (prywatna korespondencja)^{6;7} dostajesz wiele

(ciekawa oferta)^{8;9} i (promocja)¹⁰.

Na podst. : *E-mail, czyli poczta główna w globalnej wiosce*, Jarek Gwizd w: *Między nami kobietami*, Wydawnictwo Wilga, 2004, s.16-17.

Zadanie 2

Proszę utworzyć pełne zdania z podanych niżej wyrazów. Wyraz, który rozpoczyna zdanie, został oznaczony wielką literą.

..... / 4p. (4 x 1p.)

0. Przykład:

0. z / Paweł / moja / ożenić / sąsiadka / się [czas przyszły]

Paweł ożeni się z moją sąsiadką.

1. martwić / swoja / Rodzice / bardzo / córka / się / niepełnoletnia/o [czas teraźniejszy]

.....

2. studia / mój / szukać / wykształcenie / brat / z / Po / praca/ zgodna [czas przyszły]

.....

3. Marek / zakupy/ nie/ żona / w / towarzyszyć / nigdy / swoja [czas teraźniejszy]

.....

4. lekcja / zachowanie / przeprosić/ Uczeń / za / nauczyciel / złe / na [czas przeszły]

.....

Zadanie 3

Proszę przekształcić zdania złożone w pojedyncze za pomocą podanych w nawiasie przyimków.

..... / 5p. (5 x 1p.)

0. *Przykład:* Maciek miał wysoką temperaturę, ale poszedł do pracy. (mimo)
Mimo wysokiej temperatury Maciek poszedł do pracy.

1. Kiedy obiad skończył się, wszyscy przeszli na taras na kawę i lody. (po)

.....

2. Zanim Magda wyjechała, podlała kwiaty w całym domu i na balkonie. (przed)

.....

3. Ponieważ kryzys się utrzymuje, w wielu krajach rośnie liczba bezrobotnych (w efekcie)

-
4. Jeżeli wystąpią zawroty głowy, proszę odstawić lekarstwo. (w razie)
-

5. Ogromny rozwój technik komunikacyjnych sprawił, że mamy obecnie dostęp do informacji z całego świata. (dzięki)
-

Zadanie 4

Proszę od podanego czasownika utworzyć odpowiedni imiesłów i użyć go w wymaganej formie.

..... /6p. (6 x 1p.)

0. *Przykład* : ... *Widząc*... (widzieć)⁰ jej ... *zmarznięte* ... (zmarznąć)⁰ ręce podał jej ... *rozgrzewającą*... (rozgrzewać)⁰ herbatę z malinami.
1. (Drzeć)¹ rękami otwierał ten od dawna
(wyczekiwać)² list, (bać się)³, co za chwilę przeczyta.
2. (Brać)⁴ pod uwagę (osiągnąć)⁵ przez Państwo w tym miesiącu wyniki, dyrekcja wypłaci (przysługiwać)⁶ Państwu premie.

Zadanie 5

Proszę dopasować właściwy do kontekstu wyraz wybierając go z ramki podanej pod zdaniem.

..... /5p. (5 x 1p.)

0. Przykład:

W Magda bardzo lubi cięte kwiaty. Wczoraj wstawiła do wazonu czerwone *tulipany*.

truskawki, jarzębiny, *tulipany*, liście, trawy

1. Schowaj, proszę, do szafki swoje.....W całym domu leżą twoje buty.

rękawiczki, kozaki, okulary, skarpetki, kolczyki

2. Jola chciałaby studiować nauki humanistyczne. Najczęściej myśli o.....

medycynie, fizyce, filozofii, geografii, informatyce

3. Lubię patrzeć na drzewa, moje ulubione to

róże, jelenie, samy, lilie, brzozy

4. Myślę, że jednym z najcięższych zawodów jest zawód

ucznia, górnika, bogacza, karciarza, konesera

5. W tej potrawie brakuje przypraw, a szczególnie.....

sosu, makaronu, marchewki, pieprzu, selera

Zadanie 6

Proszę przeformułować podkreślone fragmenty zdań używając podanych wyrażen frazeologicznych według przykładu.

..... /5 p. (5 x 1)

spać jak zając

serce się kraje

grać komuś na nerwach

rzucać słowa na wiatr

mieć długi język

pępek świata

0. Przykład : Nie włączaj telewizora, bo obudzisz Madzię – ona śpi bardzo czujnie.
Nie włączaj telewizora, bo obudzisz Madzię – ona śpi jak zając.

1. Robert powiedział, że przekopie ogródek, ale ja mu nie wierzę, bo on nigdy nie dotrzymuje obietnic.

.....
.....

2. Nie mów Jolce o swoich planach, jeżeli nie chcesz, żeby wszyscy o nich wiedzieli – ona nie umie dochować tajemnicy.

.....
.....

3. Rodzice zawsze traktowali Jacka jak kogoś bardzo ważnego.

.....
.....

4. Odczuwam ból, kiedy patrzę, jak mój sąsiad traktuje swojego psa.

.....
.....

5. Majka bardzo mnie denerwuje tym ciągłym wypytywaniem o moje prywatne sprawy.

.....
.....

CZĘŚĆ III. ROZUMIENIE TEKSTU PISANEGO

..... / 10 p.

Proszę uzupełnić luki w tekście, wybierając najlepszą spośród podanych w tabeli możliwości.

Aktor

Aktor stanowi podstawowy, trwały i naczelny⁰.....⁰ teatru. Jeżeli mówimy, że nie ma teatru bez widza, to tym bardziej¹.....¹ dodać, że nie ma go bez aktora. Aktor, czyli żywy człowiek².....² postaci sceniczne bezpośrednio lub przy pomocy rekwizytu (np. w teatrze lalek lub w teatrze masek) jest głównym środkiem³.....³ teatralnej. Jest on jednocześnie artystą – twórcą i materia – tworzywem. Bowiem dzieło sztuki aktorskiej : postać sceniczna,⁴.....⁴ nie poza aktorem, ale w jego ciele, świadomości, psychice. Aktor gra sobą. Gest, ruch , mimika, głos, nawet temperament, doświadczenie własnego życia, los – wszystko to oddaje aktor na⁵.....⁵ sceny. Z tego buduje rolę.

Istota twórczości aktorskiej –⁶.....⁶ roli – podobnie jak istota każdej twórczości artystycznej, jest nieuchwytna i tajemnicza. Żadne badania psychologiczne ani teatrologiczne, analizowanie tego procesu przez krytyków, socjologów i psychiatrów nie⁷.....⁷ jak dotąd zadowalającej odpowiedzi na elementarne pytanie, na czym to polega, że aktor, pozostając nadal sobą, nagle okazuje się na scenie kimś⁸.....⁸.

Aktor tworzy w procesie prób i pracy nad rolą, ale tworzy także każdego wieczoru,⁹.....⁹ na scenie. Tworzy zawsze od nowa i nowe dzieło na zadany temat. Należy do tej wąskiej i obciążonej szczególną odpowiedzialnością grupy artystów, którzy muszą dokonywać aktu kreacji na rozkaz. Nie pod wpływem przemijających¹⁰.....¹⁰ czy natchnienia itp., ale według planu repertuarowego ustalonego w teatrze. Dyspozycja administracyjna decyduje o tym, kiedy aktor dokona aktu kreacji dzieła – stworzy Hamleta czy Romea. Kto nie posiada umiejętności tworzenia na rozkaz - nie może być aktorem.

Na podst. : Andrzej Hausbrandt, *Elementy wiedzy o teatrze*, Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa 1982, s.78-79, 83

0.	a. interes	b. podział	c. <u>element</u>
1.	a. wypada	b. wypycha	c. wypacza
2.	a. wytwarzający	b. tworzący	c. mający
3.	a. wypowiedzi	b. spowiedzi	c. odpowiedzi
4.	a. zostaje	b. powstaje	c. wstaje
5.	a. używkę	b. pożywkę	c. użytek
6.	a. kreowanie	b. kumulowanie	c. kierowanie
7.	a. poddało	b. wydało	c. dało
8.	a. takim	b. innym	c. podobnym
9.	a. grając	b. biegając	c. czytając
10.	a. osobowości	b. nastrojów	c. charakterów

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

..... / 15p.

1. *Zwierzęta mają prawo do obrony*. Ustosunkuj się do tej opinii. (list do redakcji czasopisma o naturze).

2. Pracoholizm – zaleta czy choroba? (tekst argumentacyjny).
3. *Kto nie czyta, przeżyje tylko swoje życie, czytając przeżyje więcej.* Czy zgadzasz się z tym stwierdzeniem? Odpowiedź uzasadnij, odwołując się do swoich doświadczeń czytelniczych.

Temat nr

This image shows a full page of primary-ruled paper. It features approximately 20 horizontal dashed lines spaced evenly apart, designed for handwriting practice. The lines are black and dotted, set against a plain white background. There is no text or other markings on the page.

muzyka - *Witold Lutosławski*⁰,
 1;2;3

teatr -
 4;5;6;7

film -
 8;9;10

Zadanie3

Proszę połączyć dwie strony tabeli tak, by powstały przysłowia.

...../10 p (10 x 1 p.)

0. <i>Trafiła kosa</i>	a. diabli nie biorą.
1. Biednemu zawsze	b. to cie wzmocni.
2. Co cię nie zabije	c. Pan Bóg strzeże.
3. Gdy się człowiek spieszy	d. do karety.
4. Darowanemu koniowi	e. <i>na kamień.</i>
5. Kłamstwo ma	f. z worka.
6. Pasuje jak wóz	g. krótkie nogi.
7. Wyszło szydło	h. wielkie oczy.
8. Złego	i. się w zęby nie zagłada.
9. Strach ma	j. wiatr w oczy.
10. Strzeżonego	k. to się diabeł cieszy.

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
e										

0. *Przykład:* Trafiła kosa na kamień.

1. Biednemu zawsze.....
2. Co cię nie zabije
3. Gdy się człowiek spieszy
4. Darowanemu koniowi.....
5. Kłamstwo ma.....
6. Pasuje jak
7. Wyszło szydło
8. Złego.....
9. Strach ma.....

10. Strzeżonego

Zadanie 4. Proszę krótko (w kilku zdaniach) zinterpretować wiersz, wykorzystując podane pod tekstem pytania pomocnicze.

..... / 10p.

Edward Stachura.

Czas płynie i zabija rany.

Posłuchaj, porzucony przez nią,
Nieznany mój przyjacielu:
W rozpacz swojej
Nie wychodź na balkon, nie wychodź,
Do bruku z góry nie przychodź, nie przychodź,
Na smugę cienia nie wbiegaj,
Zaczekaj, trochę zaczekaj!

Poczekaj, porzucona przezeń,
Nieznana mi przyjaciółko:
W rozpacz swojej
Nie wychodź na balkon, nie wychodź,
Do bruku z góry nie przychodź, nie przychodź,
Na smugę cienia nie wbiegaj,
Zaczekaj, trochę zaczekaj!

Przysięgam wam, że płynie czas!
Że płynie czas i zabija rany!
Przysięgam wam, przysięgam wam,
Przysięgam wam, że płynie czas!
Że zabija rany - przysięgam wam!

Tylko dajcie mu czas,
Dajcie czasowi czas.
(Zwólcie* czarnym potoczyć się chmurom
Po was, przez was i między ustami,
I oto dzień przychodzi, nowy dzień,
One już daleko, daleko za górami!)

Tylko dajcie mu czas,
Dajcie czasowi czas,
Bo bardzo, bardzo,
Bardzo szkoda
Byłoby nas!

*zwólcie - pozwólcie

Pytania pomocne w interpretacji: Do kogo zwraca się podmiot liryczny w tym wierszu? Jakie środki językowe temu służą? Czemu podmiot liryczny chce zapobiec? Jakich rad udziela? Co symbolizuje „smuga cienia”? A co „czarne chmury”? Dlaczego podmiot liryczny zwraca się do swoich bohaterów?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Tekst RS dla wersji C i D do przeczytania na egzaminie**Biografia niepokorna – Marek Hłasko**

Marek Hłasko to jeden z najwybitniejszych polskich pisarzy XX wieku i jedna z najbarwniejszych postaci polskiej kultury minionego stulecia. Twórca takich dzieł jak *Piękni, dwudziestoletni* czy *Ósmy dzień tygodnia*. Był jednym z najbardziej niepokornych i kultowych twórców Polski Ludowej. Nazywano go polskim Jamesem Deanem.

Hłasko przyszedł na świat w 1934 roku w Warszawie. Miał trudne dzieciństwo, bo gdy miał 3 lata rodzice rozwiedli się.

Już w szkole powszechnej pojawiły się problemy. Hłasko był zawsze w klasie najmłodszy, bo zaczął szkołę w wieku 6 lat. W dodatku dziecinnie wyglądał. Nadrabiał to agresywnością w stosunku do kolegów i nauczycieli. W rezultacie nie miał prawie szkolnych kolegów i przyjaciół. Zawsze był obcy.

W 1949 roku Hłasko rozpoczął naukę w Liceum Techniczno-Teatralnym w Warszawie, jednak został wyrzucony ze szkoły za brak dyscypliny. Mając zaledwie siedemnaście lat, rozpoczął pracę jako kierowca ciężarówki. Pisarski debiut Hłaski to rok 1954, kiedy w wydawnictwie „Iskry” ukazało się opowiadanie *Baza Sokołowska*. W ciągu następnych pięciu lat pisarz zyskał opinię jednego z największych odkryć polskiej kultury lat 50-tych, a trzy z jego opowiadań zostały sfilmowane. Hłasko był u szczytu popularności.

Wszystko zmieniło się, gdy w 1958 roku wyjechał z Polski do Paryża na zaproszenie Instytutu Literackiego. Na skutek tej decyzji w Polsce zaczęto go traktować jak zdrajcę i uciekiniera. Nie mógł się oczyścić z tych zarzutów, ponieważ propaganda socjalistyczna uniemożliwiała mu powrót do kraju. Na początku swojej emigracji Hłasko przebywał w Paryżu. Pracował tam w piśmie „Kultura”, publikując swoje opowiadania. Otrzymywał za nie wysokie wynagrodzenie, jednak jeszcze więcej wydawał na swoje przyjemności, zabawę i nocne życie.

W 1959 roku wyjechał do Izraela, gdzie, aby się utrzymać, wykonywał różne prace fizyczne. Doświadczenia życiowe utrzymywał w swoim pisarstwie. W Izraelu wziął ślub z niemiecką aktorką Sonią Ziemann, poznaną na planie swojego filmu *Ósmy dzień tygodnia* kilka lat wcześniej we Wrocławiu. Na początku lat 60-tych Hłasko mieszkał kolejno w Wiedniu, Berlinie Zachodnim, Londynie, Zurychu i Izraelu. Po zaledwie czterech latach małżeństwa podjął decyzję o rozstaniu z żoną i wrócił sam do Paryża, skąd po kilku miesiącach - w lutym 1966 roku wyjechał do Hollywood na zaproszenie Romana Polańskiego.

W 1969 roku otrzymał pozwolenie na stały pobyt w Stanach Zjednoczonych. W Kalifornii zrealizował marzenie swojego życia zdobywając licencję pilota samolotów. W czerwcu 1969 pojechał do Niemiec, by uczestniczyć w zdjęciach do kolejnego filmu opartego na jego twórczości. Tam zmarł nagle w wieku 35 lat pokonany przez swoje nałogi.

Na podstawie : Marek Hłasko – biografia w: WWW.hlasko-opowiadania.klp.pl

Testy humanistyczne –2013
(dla osób, które nie chodziły do szkół polskich)

Instrukcja dla przeprowadzających egzaminy

1. W części I – „Rozumienie ze słuchu” jest taki sam tekst dla wersji A i B oraz dla wersji C i D. Tekst należy odczytać dwukrotnie w części I egzaminu.
2. W części III – „Rozumienie tekstu pisanego” również wykorzystano taki sam tekst dla wersji A i B oraz dla wersji C i D, jednak dla każdej wersji opracowano inne formy zadań.
3. Teksty do czytania są w oddzielnych załącznikach (tylko dla egzaminatorów).
4. Do każdej wersji dołączono klucz z sugestiami dotyczącymi oceniania.
5. Punktacja jest następująca:

I. Rozumienie ze słuchu – maks.10 p.

II. Gramatyka, leksyka i frazeologia – maks. 30 p.

III. Rozumienie tekstu pisanego – maks. 10 p.

IV. Pisanie – maks. 15 p.

V. Wiedza o literaturze i kulturze polskiej – maks. 35 p.

Razem: maks. 100 p.

Uwaga: Testy zostały przygotowane na poziomach określonych w ESOKJ jako B1 (część zadań) - B2 (część zadań).

Życzymy miłego egzaminowania!

Autorzy